

правителство. Поради това то го интернира във вътрешността на страната, далеч от Дунава и сънародниците му и накрая с помощта на руската дипломация го прехвърля в Южна Русия, където той остава до Източната криза и фактически е отстранен от системна революционна дейност.⁵⁸

Макар че Левски отначало търси контакти и с този известен войвода, той се натъква на други затруднения с него. Тотю, не особено умен в политическите работи, преживява по-бавна еволюция (поне непълноценно) към новите идеи и принципи на БРЦК. Нещо повече - увлича се под руско влияние в акции със славянофилски характер и цели и се опитва да спечели за тях свои познати и ръководителите на БРЦК. Предлага им да направят изложение от името на българския народ до руския император с молба за помощ и осигурят към него подписите и печатите на максимален брой българи. Предприема и самоволна агитация в Силистренско за вдигане на въстание там.⁵⁹ Фактически Тотю остава откъснат от революционното движение в течение на цялото десетилетие до руско-турската война, което е и целта на царските власти с приютяването му, подобно и на други южнославянски революционери, също като него осигурени с известна материална помощ. Така наистина те са спасени от преследвания, но е постигнато другото - в периода на политиката на Русия за омиротворяване в отношенията ѝ с Турция да бъдат отстранени опасните безпокойни елементи и прославени водачи от революционно-освободителните борби на народите им.⁶⁰

Случаят с Ф.Тотю показва достатъчно ясно ситуацията, в която се намирили изявените войводи, прочули се сред сънародниците си, но и пред Портата и европейските кабинети и пред какви опасности от различно естество били изправени те, ако се завърнат в България, или дори само ако са в близост до нея, както опитва без успех Ф.Тотю. Последниците за него хвърлят светлина и върху основателността на поведението на П.Хитов - да остане в Сърбия, едновременно и отдалечен от българската граница, и в постоянни връзки със сънародниците си в княжеството, в Румъния и в страната, а и практически чрез Д.Хр.Попов - в постоянен контакт с В.Левски и Букурещкия Централен комитет. Какви и различия и недоразумения да възниквали с тях, за войводата Панайот, който преживял влиянието на Раковски заедно с няколко поколения български революционери, било естествено да се присъедини към БРЦК и да подпомага усилията на ръководителите му в и вън от България. Фактически той бил схващан от емигрантите в Сръбското княжество и на временно пребиваващи там революционери като привърженик на БРЦК и негов главен представител сред българската емиграция в Сърбия. Така се отнасяли към него и сръбските власти.

Независимо от недоволството си, че Хитов не се съгласил с настояванията му да се върне в България и останал в Белград, Левски се отнасял с доверие към него, приемал го като виден участник в новата революционна организация и му предоставил тайна връзка с нея като цяло и с вътрешните комитети в частност чрез своя пълномощник за контакти с революционната емиграция Д.Хр.Попов в Т.Мъгуреле, който единствен имал право да приема и препраща писма и лица, които искали да